

ਜੇਵੀ ਗੁਪਤਾ ਜੇ.

ਰਾਮ ਦਿਆਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਚਰਨ ਦਾਸ, ਜਵਾਬਦਾਰ।

1978 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1161 .

9 ਜਨਵਰੀ 1984

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (HI of 1949)- ਸੈਕਸ਼ਨ 13(2)(ii)(b)- ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਹਾਤੇ- ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਅਹਾਤੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ-ਅਜਿਹਾ ਉਪਭੋਗਤਾ-ਕੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਐਮਜ਼ੋਐਨਜੀ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਓਏਸਿਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਨੋਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਾਈਕਲ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ।

(ਪਰਾ ੯)

15 ਅਪੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੁਠਾ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ। (ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ), ਮਿਤੀ 18 ਮਈ, 1978 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਨੇ ਮਿਤੀ 9 ਅਗਸਤ, 1977 ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ 8 ਨਵੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦੇਣਾ।

C. ਡੀ. ਦੀਵਾਨ, ਐਸ.ਪੀ. ਜੈਨ, ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਰਿਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

D. ਐਸ. ਬਾਲੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ.ਕੇ. ਸਿੰਗਲਾ ਅਤੇ ਆਰ.ਏ. ਯਾਦਵ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ.ਵੀ.ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਦਲ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ

Ram Dayal v. Ram Charan Dass (J. V. Gupta, J.)

ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਚੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਹੋਟਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਅੰਕ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਅੱਗੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕੈਬਿਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਬਿਨ ਹੁਣ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਕੈਬਿਨਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਨਾਲ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, - ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏ. 8, ਮਿਤੀ 22 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਨਹੀਂ

ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਉਕਤ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ *ਬ੍ਰਿਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਨਾਮ ਬੋਖਨ ਤਿਵਾੜੀ*, (1) *ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ*, (2) (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ) *ਸਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ*, (3) *ਅਤੇ ਨਿਰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। v. ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ*, (4)। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਥਿਤ ਕੈਬਿਨ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਲੀਜ਼ ਦਾ ਸਮਾਂ. ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ *ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਚੰਦ*, (5) *ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਦਿ* (6), *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਝੱਬੂ ਰਾਮ*, (7) *ਅਤੇ ਦੇਵੀ ਚੰਦ ਕੱਕੜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਮਰ ਨਾਥ* (8)।

(4) . ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਹੋਟਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੱਕਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਰਕਮ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ *ਸੋਮ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਜਾਂ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (10) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(5) ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1978 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 314
- (2) ਏਆਈਆਰ 1980 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹੈਰੀ. 229.
- (3) 1982(1) RCR 726.
- (4) 1977 PLR 57 (SC)
- (5) 1979 PLR 196.
- i (6) 1978 CLJ 179.
- (7) . 1969 PLR 39.
- (8) 1983(1) RCR 672.
- (9) 1977(2) RCR 365.
- (10) 1977(2) RLR 142.

(6) ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਰਾ ਨੰ. (iii) ਅਤੇ (iv) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“(iii) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹੋਟਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਚੈਂਬਰ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ।

Ram Dayal v. Ram Charan Dass (J. V. Gupta, J.)

(iv) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਵਿੱਚ ਚੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਫਰਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

(7) ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

“ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਹੋਟਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੈਬਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।” ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ। ਹੋਟਲ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਦੁਕਾਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(8) ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, — 22 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨੋਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ A.8। ਉਕਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੋ ਸ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਦੁਕਾਨ ਹੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਤਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ, *ਦੇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਹਨ:

“ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ, ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਟੈਰੀ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਸਪੈਸਲਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ 'ਦੁਕਾਨ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ-ਨੋਟ ਵਿੱਚ 'ਦੁਕਾਨ' ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਦੁਕਾਨ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਪਰਿਸਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 'ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ'। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਉਹਨਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਿਰਫ਼ 'ਦੁਕਾਨ' ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਜਿਸ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ), ਫਿਰ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਚਾਹੇ ਥੋਕ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਚੂਨ, ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਕਤ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(ii)(b) ਭਾਵ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜਾ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਹਲਵਾਈ ਜਾਂ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਜਾਂ ਥੋਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ '-ਡੀਡ' ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ 'ਦੁਕਾਨ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕੱਪੜਾ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰੇਗਾ। ਕਪੜੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(ii) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਹਲਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(9) ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੁਬਾਨੀ

ਸਬੂਤ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਹੋਟਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਸਾਈਕਲ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਹਾਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕਲੌਤਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਨੋਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਕਾਨ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਚਾਹ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਹੋਟਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਈਕਲ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(10) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਚੈਬਰ ਜਿਵੇਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੋਬਿਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਲੱਕੜ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਗਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(11) ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਥਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ